

Tvoření slov rozumíme vznik nových slov na základě už existujících forem v daném jazyce. Tento způsob je nejdůležitějším zdrojem obohacování slovní zásoby. Proces vzniku nového slova probíhá na principu hledání odpovídajícího pojmenování pro určitou myšlenkovou bázi, přitom se vychází od konkrétní známé formy.

Nová slova vznikají rozličnými postupy. Nejrozšířenější způsoby tvoření slov jsou afixace a skládání (kompozice). Okrajově se v odborné literatuře uvádí i zkracování (abreviace), nastavování slov, mechanické krácení atd. V čínštině se běžně uplatňují afixace, kompozice, abreviace a navíc i zdvojení významových jednotek (reduplikace). Při tvoření slov derivací a reduplikací se zpravidla vychází z jednoho základu a při kompozici ze dvou a více. Naším úkolem je seznámit čtenáře s těmito způsoby tvoření slov v moderní čínštině. Přitom nemáme za cíl podat vyčerpávající výklad o možných existujících slovtvorných typech, ale budeme se zabývat jen těmi produktivními a představíme ty nejběžnější neproduktivní. Při popisu jednotlivých způsobů slovtvorby si budeme všimnout zejména funkcí odvozovacích morfémů (prefixů, infixů a sufixů), významových změn při tvoření slov a struktur a slovnědruhovému příslušnosti vzniklých slov. Hlavní pozornost věnujeme typům vytváření kompozit s důrazem na analýzu sémantických vztahů mezi komponenty složenin, především mezi komponenty dvouslabičných složenin. Jednotlivé způsoby slovtvorby jsou v odlišných jazycích uplatňovány různou měrou. Domníváme se, že tato skutečnost souvisí se samostatnou podstatou jazyků. Proto znovu otvíráme otázku typologické charakteristiky moderní čínštiny a budeme zjišťovat vliv slovtvorby na určení typologie jazyka a na základě výsledků objasnit hlavní rysy moderní čínštiny.